

3.4.5 SEI I NORDSJØEN/SKAGERRAK OG VEST AV SKOTTLAND

Odd Smedstad

odd.smedstad@imr.no

► Status og råd

På grunn av stor utveksling blir seibestanden vest av Skottland og bestanden i Nordsjøen/Skagerrak slått sammen når bestandsstørrelse, fiskedødelighet og kvote skal beregnes.

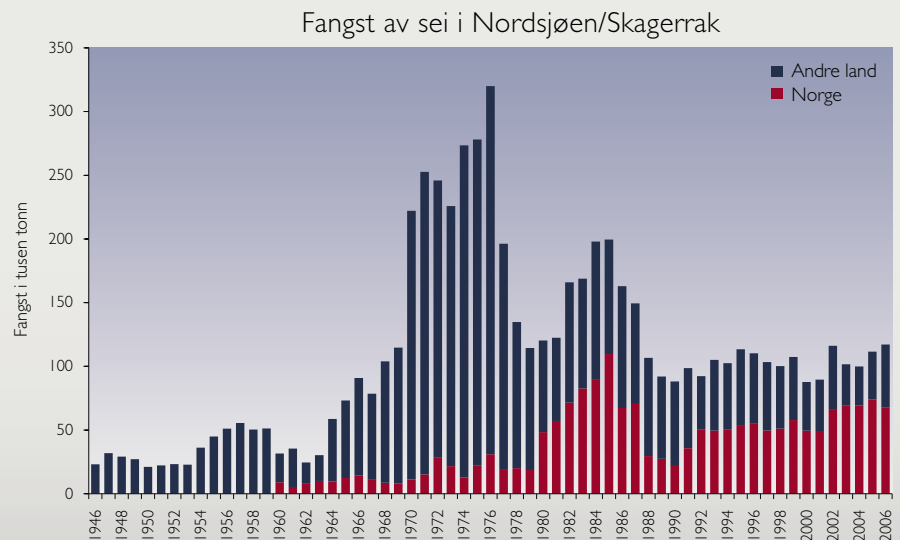
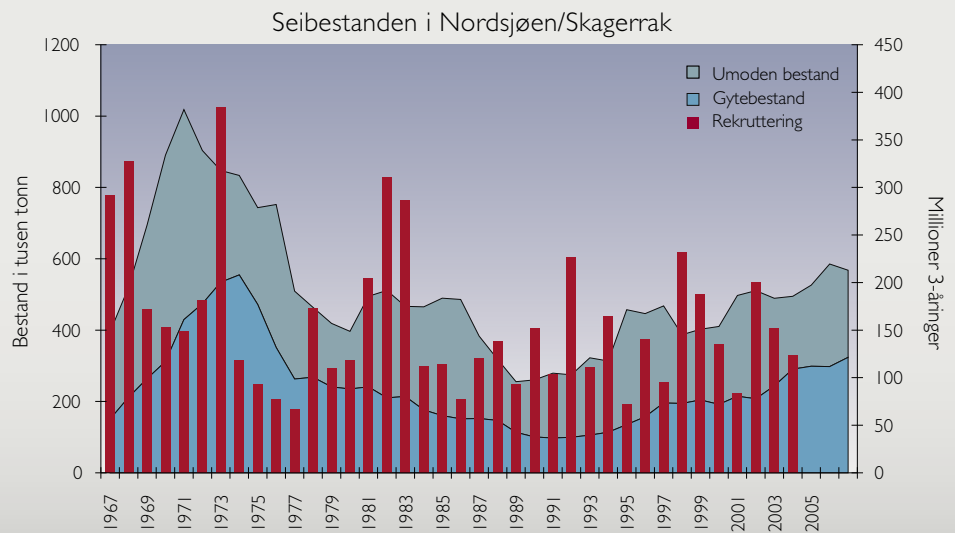
Ifølge ICES er denne bestanden i god forfatning og høstes bærekraftig. I begynnelsen av 2007 var den beregnet til å være på 324 000 tonn (Figur 3.4.5.1). Med den nåværende forvaltningsplanen kan vi regne med at bestanden vil holde seg på dette nivået noen år.

ICES anbefaler at forvaltningsplanen følges, slik at fangstene i 2008 begrenses til under 150 000 tonn (136 500 tonn i

Nordsjøen/Skagerrak). Dette vil gi høyt langtidsutbytte i den nåværende situasjonen, med en gytebestand godt over føre-var-nivået.

Fiskeri

Forvaltningsmessig blir seibestanden vest av Skottland og bestanden i Nordsjøen/Skagerrak holdt atskilt. Vi regner med at 9 % av beregnet kvote kan tas vest av Skottland og 91 % i Nordsjøen. Seien vest av Skottland forvaltes av EU alene, mens nordsjøseibestanden er delt mellom EU og Norge. EU disponerer 48 % og Norge 52 % av totalkvoten. Norge gir vanligvis en liten del av sin kvote til andre land i tosidige kvoteforhandlinger.

Totalkvoten fastsettes gjennom årlige forhandlinger mellom EU og Norge. Partene er blitt enige om en forvaltningsregel som i hovedsak sier at ca. 26 % av fiskbar bestand kan fanges. Totalkvoten for 2008 er 135 900 tonn, hvorav Norge disponerer 70 668 tonn.

I 2006 var totalkvoten 123 250 tonn, men bare 117 000 tonn ble landet (Figur 3.4.5.2).

Totalkvote for 2007 var 123 250 tonn, mens den norske kvoten var 61 090 tonn. Totalfangst var ca. 92 000 tonn, hvorav Norge tok ca. 49 000 tonn. Dersom man greier å holde seg til forvaltningsregelen i årene framover, vil fisket være bærekraftig.

Seien blir hovedsakelig fisket med trål, og det er Norge, Frankrike, Tyskland, Danmark og Skottland som lander mesteparten

av totalfangsten. I det norske fisket blir ca. 80 % tatt med trål, ca. 10 % med garn og ca. 10 % blir tatt som småsei med not på kysten.

Foto: Thomas de Lange/Venneck

Sei

Pollachius virens

Familie: Torskefamilien (Gadidae)

Andre navn: Mort, seimort, pale, kod, seikod

Maks størrelse: 115 cm og 20 kg

Levetid: 20 år

Leveområde: Nordsjøen/Skagerrak

Gytemråde: Eggakanten fra vest av Shetland til Vikingbanken

Gytetidspunkt: Februar–mars

Føde: Ungfisk spiser mest krill, mens eldre spiser mest fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2008: 136 500 tonn

TOTALKVOTE/NORSK KVOTE 2006:

123 250/61 090 tonn

TOTALFANGST/NORSK FANGST 2006:

117 112/67 920 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2006:

369 mill. kroner

Saithe

ICES classifies the stock as having full reproductive capacity and being harvested sustainably. Fishing mortality has declined since 1986, and has been below F_{pa} since 1997. SSB was below B_{pa} from 1984 to 1998 (and was below B_{lim} from 1990-1993), but increased in the late 1990s

and is estimated to have been at or above B_{pa} since 1998. ICES recommends to limit landings in 2008 to 150,000 tonnes (136,500 tonnes in the North Sea). EU and Norway have agreed on a TAC of 136,900 tonnes for 2008.

Nordsjøseien gyter i februar–mars på dyp mellom 150 og 200 meter i området fra vest av Shetland, Tampen og til Vikingbanken. Eggene flyter i de øvre vannlagene. Larvene driver først sørøst langs vestkanten av Norskerenna, men blir så ført tvers over kyststrømmen med store strømvirvler som dannes mellom sørgående atlantehavsvann og den nordgående kyststrømmen. De første observasjonene av sei yngel får vi på Vestlandskysten i april–mai. Hovedutbredelsen av sei yngel er på Vestlandet, men av og til kan yngelen drive opp langs Skagerrakkysten, særlig når det blir produsert gode årsklasser. Den første tiden lever den i fjæra, men etter hvert trekker den ut på dypere vann.

Hovednæringen de første årene er ulike planktonorganismer, særlig raudåte og krill, men fiskelarver og -yngel kan også stå på spiseseddelen. Om våren, når seien er tre til fire år gammel, synes det ofte at ungseien er sulten etter vinteren, med liten og rødaktig lever. Mesteparten av årsklassen vandrer da over Norskerenna til Nordsjøen. Her spiser den fortsatt en del krill, men øyepål, sild og annen fisk blir mer og mer viktig.

Nordsjøseien vokser raskere enn seien nord for 62°N, og den blir også tidligere kjønnsmoden. Første høst er den ca. 20 cm, og som treåring er den blitt 35–40 cm. Den blir kjønnsmoden når den er fire

til seks år gammel og ved en lengde av ca. 50 cm.

Om sommeren finner vi sei over hele Nordsjøplatået fra ca. 57°N til 62°N, men om vinteren er seien konsentrert på gytefeltene vest for Shetland og mellom Shetland, Tampen og Vikingbanken. Umoden sei er konsentrert langs vestkanten av Norskerenna, særlig omkring Statfjordfeltet og ved Egersundbanken og sørøstover. Også om sommeren finnes de største tetthetene ved ytterkantene av Nordsjøplatået. Det er verdt å merke seg at det finnes lite ett og to år gammel sei ute i Nordsjøen. Det betyr at nordsjøseien ikke er utsatt for så mye utkast av småfisk som de andre bunnfiskartene i Nordsjøen.

Seien er en atlantehavsfisk. Foruten seibestandene i Nordsjøen og vest av Skottland, finner vi bestander ved Færøyene, Island og langs norskekysten nord for 62°N. Det er også sei ved Newfoundland og Canada. Sei kan forekomme så langt sør som til Biscaya. Merkeforsøk har vist at det til tider kan være utveksling av fisk mellom de forskjellige bestandene i det østlige Atlanterhavet.

Sei forekommer både i de frie vannmassene og ved bunne, fra 0–300 m. Ungseien går i stim i de øvre vannlagene, men den eldre seien går mye dypere. Seien kan vandre mye på jakt etter føde.